

[Nielsen-Man.]

flere at faa disse Laan, saa at vi kan faa Boligstandarden i Landdistrikterne forbedret. Det hilser jeg med stor Tilfredshed, og jeg anbefaler Lovforslagene til hurtig og velvillig Behandling.

Jørgen Jørgensen: Jeg nærer ikke de samme Betæneligheder som Regeringspartiets Ordfører ved at anbefale dette Lovforslag. Selv om jeg godt kan se, at der er en Del i de Betragtninger, det ærede Medlem gjorde gældende, maa vi ikke glemme, at vi ude paa Landet alligevel er interesserede i, at Bebyggelsen spredes, og det kan disse Lovforslag i høj Grad hjælpe med til. Derfor hilser jeg med Tilfredshed i Modsætning til det ærede Medlem Hr. Nielsen-Man den Udvidelse, der er foretaget. Paa den Egn, hvor jeg bor, foregaar der de mærkeligste Transporter, naar Haandværkerne skal have deres Svende frem til Værkstederne. De kommer paa en eller anden mærkværdig Maade inde fra Byerne, paa et eller andet mærkværdigt Tidspunkt af Døgnet. Det er med andre Ord efterhaanden næsten umuligt for Haandværksmestre ude paa Landet at faa Svende, fordi Svendene bor inde i Byerne, hvor de har det hyggeligt og rart, og de gifte Svende er der ingen Plads til paa Landet. Derfor kunde jeg fristes til at spørge den højtærede Landbrugsminister, om ikke man kan forstaa det saadan — for ellers er jeg næsten ikke tilfreds med Lovens Rækkevidde —, at naar der staar: Folk, der er beskæftigede ved normalt forefaldende Arbejde paa Landet, kan man derved ogsaa forstaa f. Eks. Haandværkernes gifte Svende. Det er i Virkeligheden et Problem, som ogsaa efterhaanden trænger sig paa. Om det kan falde ind under Indenrigsministeriets Byggelov, skal jeg lade være usagt; det er muligt, men jeg tror ikke, den vil løse det paa saa let en Maade som Lovforslaget her, og jeg hører nu til dem, der mener, det er rigtigt, at Befolkningens forskellige Grupper bor mellem hinanden, saa at man ikke alene har Landarbejderne boende ude i Landsbyerne, men ogsaa har andre boende i Nærheden af deres Arbejdspladser.

Jeg kan heller ikke rigtig forstaa, der skulde være ret stor Sandsynlighed for, at man vil klumpe sig sammen i Stationsbyerne, hvis man overholder Lovens Bestemmelse om, at der ikke maa anvendes mere end 1 000 Kr. til Jordkøb, det er rundt regnet 1 Kr. pr. m²; det tror jeg ikke man kan købe Jord for i Stationsbyerne, og selv om det bliver sat op til 1 500 Kr.,

tror jeg ikke, det lader sig gøre, undtagen i Stationsbyernes Udkant.

Alt taget i Betragtning synes jeg, det er et Par gode Lovforslag. Det er rigtigt, at man skiller den blivende Lov ud, saa man faar selve Beløbene til Behandling med kortere Mellemrum, efterhaanden som Konjunkturerne svinger. Jeg maa desværre erklære mig enig med det ærede Medlem Hr. Wittrup — jeg siger det ikke, fordi jeg ønsker at være uenig med det ærede Medlem — i, at det vistnok er i høj Grad tvivlsomt, hvad man i Dag kan stille op for 13 500 Kr. Men det Beløb angiver jo heller ikke, hvad det maa koste; det er det Laan, man kan faa, og hvis man skal faa nogen Fornøjelse af at bo i en Bolig, man selv har opført, tror jeg, det er af stor Værdi, at man har opsparet noget i Forvejen. At det alligevel, set i Relation til mange andre Ting, bliver dyre Boliger, man kommer til at bo i, er i denne Forbindelse en anden Historie. Hele Prislejet bevæger sig opad i Øjeblikket, og de, der bygger i Dag, maa, naar det faldende Prisniveau kommer, tage Skraldet ligesom alle vi andre, der sidder med Ejendomme i Øjeblikket og ikke sælger.

Med Hensyn til Bestemmelsen om Opførelse af Bolig for Landmandens egen Regning kunde jeg fristes til at spørge den højtærede Landbrugsminister, om det kan forstaaes saaledes, at lige saa vel som en Landmand kan opføre en Bolig paa sin egen Jord, skulde f. Eks. Teglværkerne kunne gøre det efter denne Lov. Kan de Haandværkere, som jeg talte om, gøre det efter denne Lov? Det er et Spørgsmaal, som jeg kunde ønske at stille. Nogen stor Rolle spiller det for øvrigt ikke. De Fordele, der gives Landmændene ved denne Lov, regner jeg nemlig for at være af en saadan Karakter, at de ganske vist ikke kan skade, men nogen egentlig praktisk Betydning i Retning af at animere til Boligbyggeri ser jeg ikke deri — om nogen kan finde det, er det kun godt. Det, Landmændene i Dag er bange for, er, om de kan klare det, der i øvrigt følger med, for der kan i alt Fald ikke af en Landmand bygges en Bolig for 13 500 Kr., som han kan regne med at beholde Folk i fremover. Et er, naar den paagældende selv bygger, men anderledes stiller Sagen sig, naar det skal gøres af den Landmand eller hvem det nu er, der skal have den som et Led i sin Bedrift.

Jeg hilser navnlig Ændringen i § 5, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Wittrup var inde paa, med stor Glæde, for det er